

ماصه نك ساخته اولمادیغه شهادت ایدرم .

دردنجی ماصانی صاتان یوسف علینك اسکی قائن برادریدی :
— مرحوم چوق طاتلی و خلوق بر آدامدی ، دیدی ، فقط
موفقیته سزدی . نهی طوتسه آلدنه قالیوردی . همشیره می بعضاً آچ
بر اقدینی اولویوردی . قارده شمك حاله یوره كم دایانمایوردی . آریلارق
یانمه کله سنی سویله دم ... بر زمان راضی اولمادی . فقط صوکراده
آچلق وسفالت جاننه یتدی . بر برلرینی چوق سومه لرینه رغماً آریلدیلر ...
بوماصه علینك ماصه سیدی ... بر قاج پارچا اشیا ایله برابر همشیره مه
ویرمشدی . « ییلدیزلره قارشی » قسماً بونك اوستنده یازیلشدر .

شاعر یوسف علی به طائد اولماسی الك شبه لی کورونن ماصه قیریق
مرمرلی یووارلاق بر قهوه ماصه سیدی . اونی صاتان قهوه جی عجم
شویله سویله یوردی :
— اسکیدن مشتریمدی . اوندن قوغدیلر . یرسز یوردسز قالدی .
صوئوقدن خسته دوشدی .

قهوه مك یوقاریسنده قیریق اسکمله لری فلان قویدیم بر اودا
واردی . ثوابه اورایه آلدیم بش اون کون خسته یاتدی ، صوکره
ایله شدی . کیده جک یری اولمادینی ایچون بش اون کون داها قالدی .
کیجه لری بوماصه نك اورتاسنه برموم دیگر ، یازی یازاردی . ئوشومه مك
ایچون اسکی شکر چواللرینه صارینیردی . « بك ، نه یازیورسك بویله
یتوب توکه نه یور » دیردم . اودانك طاوانی ده لیک ده شیکدی ...
آرالقلردن ییلدیزلر کورونوردی . قهقهه یله کوله رك « ییلدیزلره قارشی

رشاد نوری

لیلا ایله محسنون

کتابخانه
سمیع لطفی
تاسیس ۱۳۰۵ هجری قمری
۱۹۲۸

محرك نشر ايدېلش دېكر اټولړۍ :

روماند

چالی قوشی

دوداقدن قلبه

کیزی آل

داوغا

آقشام کونشی

برقادیڼ دوشمانی

آجیمق

یشیل کیچه

سونمیش ییلدیزلر

تا کری مسافری

لیلا ایله مجنون

(کوچوک حکایه)

(کوچوک حکایه لر)

(کوچوک حکایه لر)

ییرسلر

خنچر

اسکی رویا

طاش پارچه سی

بر کیچه فاجعه سی

ایدک کونشی

عریجه دکلی ایدور ایدور سویله

چیفته کرامت

غزته جی دوشمنی ، شمسیه خرمنزی ، اختیار سرسری

حقیقی قهرمانلق

بر ساخته کارلق دعواسی ————— ۱۵

« ییلدیزلره قارشى » دن بر قسمنك یازلديغى شېهه كوتورمه يه جك
صورتده اثبات ايدييوردي :

— بنده كز يوسف على بكك بش آى قدر دوام ايتديكى قلمده
كاتبدم . يوسف بك بر آزدالغيندى . قلم معاملاتنه بك عقىلى ايرمزدى .
آمرلى دائما اوندن شكاييت ايدرلردى . بعضاً بو يازنخاهنك باشنده
اوافق اوراق كاغدلره بر شيلر يازاردى . او قادار دالاردى كه كيره نى
چيقتانى كوزى كورمز ، سويله نن سوزى قولاغى ايشيتمزدى .
يازديغى شى « ييلدیزلره قارشى » ايدى ... اونى نره دن بيلورم ...
بركون قلم مديرى آنسزین اودايه كيرمشدى . يوسف عليك ينه
بر دالغينلق ساعتيدى . باشنك اوچنه ديكيلىن مديرى كورمه يور ،
غائبدن سسلر ايشيتيور كى او اوافاجق كاغدلره بيتلر يازييوردي .
مدير آلنى اوزاته رق بو كاغدى آلدی :

— بونه رزالت ... دائره ده جاليشاجفكز يرده مانى مى يازوب
أكله نيورسيكز ، ديهه باغيردى .

صوكر احدثله كاغدلرى ييرتمغه باشلادى . يوسف على يالواره رق آلرينه
صاريلدى . مدير كاغدلره بر كوز كزديردي . مستهزيانه كولومسه يه رك:
« ييلدیزلره قارشى .. ييلدیزلره قارشى » ديدى .

سرت فقط بابا بر آدامدى .

— اوغولوم سن آلىق آلىق كوك يوزنده دولاشاجفكه بر آز
ير يوزنده كوزيكى آچوب آدام اولمغه باقسه ك اء ديدى . بويله دوام ايدمه رسه
بن سنى بورادن ييلدیزلره دوغرو اوچوروروم قارشى هام ها ، ديدى .
الله رحمت ايله سين يوسف على سوز آكلار آدام دكلدى .
فى الحقيقه ايكى اوچ آى صوكر ا زواللى يى آچيغه چيقارديلر .. هر حالده

ایکنجی مظنون قالا بالیق آغزلی بر قولتوقجی ایدی. دوتورک قبریق ماصه سنی صاتان بو آدامدی. آلر یله آیاقلریله تورلو حرکتلر یاهورق باغیروب چیرپینیوردی :

— حاشا، ساخته کارلنی قبول ایتمه ... بن ناموسمله یاشادم... بو ماصه ییلدیزلرمی، نه قارین آغریسیدر او .. مرحومک اوئی یازدینی ماصه در ... بوافندی فاتحده برأوده اوطوریوردی. کیراسنی ویره مدهی .. او صاحبی اشیا سنی ضبط ایتدی. نه، حق وار ... باباسنک خیرینه بیراقجق دکل آ .. اشیا نه در .. بر ایکی پیل پیرتی .. هانی سوز تمثلی حاشا حضور کوپک صیرنه قویسه ک سیلکه له رآتار .. او صاحبی جلالیجه بر آدامدی .. قافاسی قیزدی .. مرحوم أفندینک بوغازینه صاریلدی .. « ویر پارالری .. دولاندیریجی حریف ... بش آپدر اون پارا ویرمدک ... » بیه باشلادی باغیرمه .. مرحوم « ایتمه ایله مه ... باغیرما ... بنی رزیل ورسوا ایتمه .. نم وارسه آل، صات » دیدی .. او صاحبی ده تیز ایلدن بکا بوماصه یی صاتی ... ایکی کون صوکر مرحوم افندی دکامه کلدی .. « ییلدیزلر دیه بر کتاب یازیوردم ... تلاش یله ماصه نک کوزنده بیراقشم ... اونلری بکا ویر » دیدی . کاغدلری دکانک بر کوشه سنه آتمشدم .. آرایوب بولونجه یه قادر آدامک عقلی چقیوردی . محکمه ایکنجی مظنونک ده برائته قرار ویردی .

مظنونلردن اوچنجیسی بر محرر . یسف علینک ماصه سی دیه بر قبریق دوکوک دائره یازیخانه سی صاتمشدی . لاقیردیلری بر برینی طوتما یوردی . فقط محکمه یه کتیردیکی شاهدلردن بری او ماصه ده

بیر ایل مجنونه

(کاظم بکک أونده صیجاق بر قیش اوداسی ... مختلف یاشده یدی سکز مسافر ...)

راغب — (آئنده کی مجموعه یی کوستره رک) « ماوی مجموعه » بو هفته جانلی بر مسابقه اعلان ایدیور . (اوقویه رق) « اطرافزده کی اشیا نك طوتوشمه باشلادیغنی کورورسه ک یاه جغمز شی معلومدر : آتشک اوزرینه کچه، کلیم قیلندن اشیا آتمق . فقط بو یانغین قلمزده باشلایورسه ، یعنی امیدسز بر عشقه دوشمک اوزره اولدیغمز حس ایدرسه ک نه یالام ؟ دوغری جواب ویرنلردن برنجی یه ... الخ ... مقصد وقت کچیرمک دکلی ؟ کلیم شو مراقلی مسئله یی مناقشه ایدم . نظمی — اعلا فقط آرامزدن بری ، مثلاً او صاحبی کاظم بکک، مذاکره یی اداره ایتسین ...

مختلف سسلر — قبول ، قبول ...

رضا — (یاشلیجه براهل دل) سوز ایسترم ...

رئیس — سوز رضا بکک ...

رضا — (پوص بیقلرینی چکیشدیره رک دوشوندکن صوکر قافاسه وورور) های الله جزاسنی ویرسین ... بونادقه ... اونو تدم ...

رئیس — سوزیکزیمی ؟

رضا — خایبر ... بریت اوقویا قدم ... رچته کی قطعی ووجیز بر بیت که درت کله ایله بو دردک دواسنی سویلیور . خلاصه سی شو :

« عشق دردینک چاره سی وصالدر . » فی الحقیقه انسان او مرهمدن برکړه سور دیمې هفته سته قالماز پیرو پاک اولور .

رئیس — جواب ویرمک ایسته ین واری ؟

وجدی — (اوزون صاچلی ، یورغون یوزلی بر صنعتکار)
بن وارم ... مجموعه نك افاده سنده صراحت وار : « امیدسز عشق »
دیور ... امیدسز عشق دیمک وصال احتمالی اولمایان عشق دیمکدر .
بو نقطه نظره کوره وصال نظریه سی صویه دوشیور ...

مختلف سسلر — دوغرو ... وجدینک حق وار ...

وجدی — بجه عشقك مؤثر علاجي آریلقدر ... سهویلن
قادیندن قاقچق، مملکت دکیشدیرمک، محیط دکیشدیرمک ... حاصل
رضا بک « مرهم وصال » نك تماميله عکسی بر تداوی : آریلق ...
رئیس — اورنایه بر برینه ضد ایکی نظریه آتیلدی ... سوز
ایسته ین واری ؟

مظهر بک — (الی الی بش یاشلرنده بر شهیندر معزولی) بن
سویله به جکم ... وصاله بر درجه به قدر عظم ایرر ... فقط آریلق
نظریه سی شاعرانه اولدینی قدر ، ده دوغرو سی شاعرانه اولدینی
ایچون غایت طوی ، چو جو قجه بر فکر در ... مکتب کتابلرینه کچمش بسیط
بر حقیقتدر که منظره لر ، چهره لر ، خاطره لر انساندن اوزا قلاشدینی نسبتده
کوز لاله شیر ، شاعرانه له شیر ؛ درلو بولو طوره ، سیسلره ، رنکلره بورونور ...
هانکیمز چو جو قلغمزك مکتبده دایاق یمک ، آغا جدن دوشمک کبی
طاسسز وقع لرینی بر شعر لذتیه خاطر لاما یز ... اون ایکی یاشنده ایکن
بر قیز سودمدی ، حالا آجیسی یوره کمدن چیقماز ... آغزینه قدر
دولو بر بایرام صالنجاننک ایچنه اون ایکی یاشلرنده بر قیز چو جو غی

مصرلی فهمی پاشایه آمریقان یازیخانه بی صاتان مظنون کندینی
سویله مدافعه ایتدی :

— شاعرک برادر زاده سی یم . اونه کی ماصه لرك ساخته اولدینی محققدر .
فقط بنمکنک عمو جهمه عا ئدا اولدینی اثبات ایچون شاهد لرم و وثیقه لرم
واردر . ماصه نك نره دن کلدیکنی سویله به یم . زواللی عمو جهم بر
غزته ده مصححدی . کیجه یاریسنه قدر ایسلی بر پترول لامباسنک
ایشیغنده غزته نك بره والرینی تصحیح ایدردی . بوش و قتلرنده بو
ماصه نك کنارنده اكمک پینیردن عبارت اولان آقشام یمکنی یر
و « بیلدیزلره قارشی » نك اونوتولماز مصراعرلرینی یازاردی . صوکر
اوله جکنه یاقین آلنه بش اون پارا کچدیکنی بیلورسکنز ... ایلك ایشی
او غزته اداره خانه سندن بویازیخانه بی صاتین المق اولدی . مرحوم دیردی که :
« — حیاتمک اك آجی وطاتلی ساعتی بونك باشنده کچدی ، اثریمک
اك کوزه لر پارچه لرینی اونك کنارنده یازدم . آنه مک اوزاق بر ولایتده
فقیر و کیمسه سز اولدیکنی سویله ین تلغرافی اونك باشنده آلدیم . ما کنه
بکله یوردی . تصحیح لر ی تشیشدیرمک لازمدی . هم ترتیب یاکلش لرینی
دوزه لتیور ، هم آغلایوردیم . کوز یاشلرم اونك کنارینه دوشدی .
صوکر اونلره ده باشقه یاشلرده قاریشدی . اداره مأمورندن پارا
آلامادیم ایچون آج قلدیغ بر کیجه اختیار بر مرتبک اکرام ایتدیکی
اکمک پارچاسنی یرکن دو کدیکم عصیان یاشلری ... باشمی بویازیخانه نك
کنارینه قویه رق آیلرجه دوشوندیکم بر کنج قیزك ازدواجنه دائر
بر فقره بی تصحیح ایدرکن دو کدیکم یاشلر .. »

أوت بو ماصه نك زواللی عمو جهم نظرنده چوق قیمتی واردی .
برادر زاده نك دوغرو سویلدیکی محققدی . بناء علیه بر اثبات ایتدی .

اونی اوچ آی اول بیت بازارندن آلدیم... بویله مکلف برشی دکل...
قورت یه نیکلریله دولو عادی بر جویز ماصه... آیاقلرندن بری قومش...
یرینه براودون پارچاسی میخلامشله .

فهمی پاشا شدتله پروتسو ایتدی :

— سز بر ساخته کارلغه قوربان اولمشکنز .. عادی بر ماصه یی
سزه یوسف علینک ماصه سی دیه کیم بیلیر قاچ لیرایه صاتمشلر .

دوققور خیری باشقه درلو دوشونویوردی. اصل آلدانان مصرلی
زنکین پاشا ایدی. مناقشه بویومک استعدادینی کوسترییوردی. تقاعد
اولدقدن صوکر ایکانه ایشی باشند صوکه قدر بوتون یومی غزته لری
اوقومقدن عبارت اولان براسکی سفیر سوزه قاریشدی :

— مساعده بویوریکزده بندکزده برشی عرض ایده جکم...
کچنلرده برغزته یوسف علی یه عائد بر ماصه نک اختیار برأرمنی دودوسنک
ترکه سنده صاتیلدیغنی یازیور، حتی شاعرنک « ییلدیزلره قارشی » سنی
بوماصه اوستنده یازدیغنی تصریح ایدیوردی .

فهمی پاشا ایله دوققور خیری آراسنده کی مناقشه دوردی. بوايشده
بر ساخته کارلق اولدینی آکلاشیلیروردی .

هر حالده افکار عمومیه نک شاعرنک اولومنه کوستزدیکی علاقه دن
اشتفاده ایتک ایسته یین، اوتهدن بری طوبلادیغنی چاریق چوروک اشیایی
یوسف علینک یازمخانه سی دیه طوتدورابیلدیکنه صانان بردولاندیریجی
قومبانیاسی واردی. مسئله مهمدی. ایرته سی کون غزته لره دوشدی
واوچ کون ایچنده « ییلدیزلره قارشی » نک یازدیغنی ماصه یی صاتین
آلانلرک عددی سکزه چققدی . برهفته صوکر ساخته یازمخانه لری
صانان دولاندیریجیلر علیه بر دعوا باشلایوردی .

* * *

تصور ایدک . چورابی دوشمش ، صاچی صورغوج کبی تپه سنده
دیکلمش ، آفاجانلقدن کوزلری دوشمش ، ائنده ذیللی ماشا یاخود
داربوکه ، اطرافی قیرمزلی یشیللی معجون خلقه لریله چوریشلش آغزیه
تورکی سویلیور ... اوچیک ، اغناسز ، یرتیجی چوجوق سسنی تصور
ایدک ... دنیاده بوندن کولونج شی اولماز دکلکی ؟ حالبوکه بن بویله
اولدیغنی ییلدیکم حالده آلان اونی ملکار کبی تصور ایدرم ... خلاصه
انسان سودیکندن نه قدر اوزاقلایرسه اونی او قدر سور ...
« مجنون ، لیلای سودیکی ایچون صحرايه چققدی » دیرلر ... بنجه
حقیقت تمامیه بونک عکسندر ... یعنی مجنون داغه چققدینی ایچون
لیلای او قدر چوق سودی ... دوشونه دوشونه ، خیالی کوره
کوره ... بن مجنونک باباسی اولسه یدم اونی ائندن طوتار ، آدیم آدیم
لیلانک پشنده کزدیریردم ... انسانلق ایجابی لیل کونده اک آشانی
قرق الی درلو زوزکلک ، مناسبتسنلک ، طاتسزلق ایده جک ، مجنون
بونلری کوره کوره برکون بیه جققدی ... کولمیکز افندیلر ، بن
بوتداوی یی غایت موفقیتله یکنم ضایه تطیق ایتدم . آکلاتیرسم
حق ویره جکسکنز .

اوچ سناه اول بر آقشام بویوک برادرک اوینه اوغرامشدم. اونی
بک متأثر وتلاشلی کوردیم :

« آمان مظهر عقلم باشمدن کیدیور ، دیدی ، بوکون ضیا
کبریت باشلریله کندینی اولدورمکه قالدی ... کوچ بلا اوکنه
کچدک ... اوغلام بر زماندن بری قومشوک - خانمک اسمنی بوراده
تکرار ایتک جائز اولماز ... لیلای دیهیم - لیلای خانمی سویورمش...
نه یابه جغز شاشیردم ، بکا بر عقل اوکرهت »